

görög rétor. ○ *Irod.*: G. Thiele: Her-
magoras (1893). Nagy Ferenc

Hermann [hermán], Georg; Georg Her-
mann *Borchardt* (családi név); (Berlin,
1871. okt. 71.—Auschwitz-Birkenau, ma
Óswięcim, Lengyel., 1943. nov. 19.):
német író. A hitleri Németo.-ból Hol-
landiába menekült; a megszálláskor le-
tartóztaták, koncentrációs táborban
pusztult el. ○ Regényeiben a berlini
zsidó kispolgárság világát elevenítette
fel reznált, olykor érzelmes humorral:
Jettchen Gebert (1906; Lenkei H., Egy el-
hibázott élet, 1919); *Henriette Jacoby*
(az előbbi folytatása, 1909; Lenkei H.,
Egy elhibázott élet. Henriette Jacoby,
1921). ○ Gyűjt. kiad.: *Gesammelte Werke*
(1922). Széll Jenő

Hermann, Johann Gottfried Jakob
(Lipce, 1772. nov. 28.—uo., 1848. dec.
31.): német klasszika-filológus. Szülő-
városában tanult, majd 1798-tól ugyan-
ott volt egyetemi tanár. A klasszikus
görög kultúra és nyelv egyik legkiválóbb
ismerőjeként a szövegek kritikában muta-
tott fel jelentős teljesítményeket *Homé-
rosz* és a tragédiáirók műveinek kritikai
kiadásával. Az ókori metrika terén üt-
törő műve az *Elementa doctrinae metricae*
(‘A metrika tudományának alapjai’,
1816). *Goethével* való barátságának em-
lékére a nagy költőnek ajánlotta *Euripi-
dész* *Iphigenia Auliszban* c. drámájá-
nak kiadását (1831). ○ Egyéb főbb
művei: *Handbuch der Metrik* (‘A verstan
kézikönyve’, 1799); *De emendenda ratione*
Graecae grammaticae (‘A görög nyelvtan
rendszerének módosításáról’, 1801); Th.
Fritzsché kiad.: *Opuscula* (‘Kisebb
művek’, 8 köt., 1827–1877). ○ *Irod.*:
H. Köhly: G. Hermann. Zu seinem 100
jähriigen Geburtstag (1874); U. von
Wilamowitz-Moellendorff: *Geschichte*
der Philologie (1921). György József

Hermann-híd: J. G. J. Hermann által
megállapított szabályszerűség, amely
szerint a görög időmértékes verseles
(daktilikus) hexameterében a →*negyed-
trochaikus metszet* Homérosznál ritka, a
későbbieknél pedig sohasem fordul elő
(már a régi elégikusoknál sem). ○ (→*idő-
mértékes verseles*; *híd*) Lázár György

Hermannus Contractus [hermannusz
kontraktusz]; *Hermann von Reichenau*;
Hermann der Lahme (német névváltoza-
tok); (Saulgau, 1013. júl. 18.—Reiche-
nau, 1054. szept. 24.): latinul alkotó né-
met író, tudós. A reichenauai bencés ko-
lostorban élt. Világkrónikájában, főleg
saját koráról írva, a politikai eseményeket
állította előtérbe, köztük Mo.-ról szóló

híradásokat. Írt csillagászati, mate-
matikai és zeneelméleti műveket, fog-
lalkozott zeneszerzéssel. Kibővítette
Notker Balbulus Martyriologiumát. Nagy
tehetségről tanúskodó prózai költe-
ményei közül legismertebb a Máriaéhoz
írt →*szekvencia*: *Ave praeclara maris*
stella (‘Üdvözlégy ragyogó tengeri esil-
lag’). *De octo vitis principalibus* (‘A nyolc
főbűnről’) c. terjedelmes, félig ránk
maradt verses művét apácákhoz intézte.
Prudentius Psychomachiájához kapoco-
lóva a góg, a hiúság, irigység, harag,
kapzsiság és más bűnök ellen írt. A húsz
rész mindegyike más és más versformájú.
A második, elveszett rész az üdvözülés-
hez vezető erényekről szól. ○ Kiad.: a
világkrónika: G. H. Pertz: *MG, Scriptores*
(5. köt., 1844); W. Brambach: *Hermannii*
Contracti Musica (1884); E. Dümmler: *De*
octo vitis (Zeitschrift für deutschen Alter-
tum, 13. köt., 1867); lírája: G. M. Dreves:
Analecta hymnica mediæ ævi (50. köt.,
1907); német ford.-sal: R. Buchner:
*Ausgewählte Quellen zur deutschen Ge-
schichte des Mittelalters* (11. köt., 1961).
○ *Irod.*: H. Hansjakob: Hermann der
Lahme (1875); H. Oesch—A. Duch:
Bern und Hermann von Reichenau als
Musiktheoretiker (1961); J. Szövérfy:
Die Annalen der lateinischen Hym-
nendichtung (1. köt., 1964).

Tarnai Andor

Hermans [hermánsz], Willem Frede-
rik; Pater Anastase *Prudhomme* (álnév);
(Amszterdam, 1921. szept. 1. —): hol-
land író. A geofizika professzora a gron-
ningeni egyetemen. ○ A háború utáni
holland próza legmarkánsabb, legnagyobb
világirodalmi hatású — legalább tíz
nyelven megjelent — és talán legjelentő-
sebb képviselője. A sok évszázados hol-
land polgárság és életmód mély válságá-
nak, személyiségbeli, lélektani meg-
rázkódtatásainak, kiüttlanságának hi-
deg, kegyetlen, agresszív természetudo-
mányossággal elemző leírója. Művei-
nek leggyakoribb tárgykörei is, mint a
német megszállás éve, a holland gyar-
mati Indonézia függetlenedésének kö-
rülményei, a hidegháborús korszak
szinte csak aktualizáló, felszínes esemé-
nyek az emberekben, a társadalomban
és a szellemi életben eluralkodott dege-
neráltsághoz képest. Szemlélete hiper-
kritikus, a — foglalkozási ártalomként
is hordott — neopozitívizmus minden
áramlatával rokonszenvező, már-már
gorombán cinikus. Ábrázolásmódján F.
Kafka és A. *Camus* hatása sejlik át: hajlik
az abszurd, szürrealista, hallucinatív
megoldásokra, stílusa viszont víztiszta,